

COIOX01TJPS3

Česká obchodní inspekce

Ústřední inspektorát
Štěpánská 796/44, 110 00 Praha 1

Sp. zn.: ČOI 38555/23/4000
Č. j.: ČOI 20999/24/O100/Dvo/Št
SEČ: 23/3100/0507

Praha
13.02.2024

ROZHODNUTÍ

Ústřední inspektorát České obchodní inspekce rozhodl podle ust. § 98 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), ve spojení s ust. § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) o odvolání:

obviněné, společnosti **Albert Česká republika s.r.o.**, se sídlem Radlická 520/117, Jinonice, 158 00 Praha 5, IČO: 44012373 (dále jen „obviněná“), zastoupené Mgr. Renatou Hrdličkovou Fíkovou, advokátkou, se sídlem Medunova 2947/1, 155 00 Praha 5, podaném proti rozhodnutí Inspektorátu České obchodní inspekce Olomouckého a Moravskoslezského ze dne 9. 11. 2023, č. j.: ČOI 140311/23/3100/R 0507/Vit, kterým jí byla uložena úhrnná pokuta ve výši **470.000,- Kč** (slovy: čtyři sta sedmdesát tisíc korun českých) pro porušení ustanovení § 12a odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v rozhodném znění (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), čímž naplnila skutkovou podstatu přestupku podle ustanovení § 24 odst. 7 písm. l) zákona o ochraně spotřebitele, a kterým jí bylo dále v souladu s ustanovením § 95 odst. 1 zákona o přestupcích ve spojení s ustanovením § 79 odst. 5 správního řádu uloženo uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši **1.000,- Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých) ve smyslu ustanovení § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v platném znění, **takto:**

I. Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu se napadené rozhodnutí mění takto:

Ve výroku II. se slova „úhrnná pokuta ve výši 470.000 Kč (slovy: čtyři sta sedmdesát tisíc korun českých)“ nahrazují slovy „úhrnná pokuta ve výši 350.000 Kč (slovy: tři sta padesát tisíc korun českých)“.

II. Ve zbytku se napadené rozhodnutí potvrzuje podle ust. § 90 odst. 5 věta druhá správního řádu.

Lhůta k zaplacení uložené pokuty je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, VS 3405073123, KS 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).

Lhůta k zaplacení paušální částky nákladů řízení je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, VS 3405073123, KS 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Napadené rozhodnutí spolu s podklady a podaným odvoláním bylo odvolacím správním orgánem přezkoumáno v plném rozsahu a byly shledány důvody pro jeho změnu spočívající ve snížení uložené pokuty.

Napadeným rozhodnutím je obviněná viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 20. 1. 2023 ve své provozovně na adrese Tylova 2853/1, 700 30 Ostrava – Zábřeh, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 3 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 1) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 29. 3. 2023 ve své provozovně na adrese Záhumenní 351/3b, 742 21 Kopřivnice, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 7 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 2) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 5. 4. 2023 ve své provozovně na adrese Dukelská 1157, 783 91 Uničov, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 11 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 3) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 30. 3. 2023 ve své provozovně na adrese U Fortny 49/10, 746 01 Opava, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 6 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 4) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly

výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 6. 4. 2023 ve své provozovně na adrese A. Gavlase 57/1, 700 30 Ostrava – Dubina, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 8 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 5) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 30. 3. 2023 ve své provozovně na adrese Gen. Hlad'o 1849/28, 741 01 Nový Jičín, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 8 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 6) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 30. 3. 2023 ve své provozovně na adrese Zborovská 2008, 753 01 Hranice na Moravě, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 7 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 7) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 30. 3. 2023 ve své provozovně na adrese Přemyslovců 2252/1, 741 01 Nový Jičín, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 10 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 8) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 30. 3. 2023 ve své provozovně na adrese Zikova 736/1, 779 00 Olomouc, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 6 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 9) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 28. 3. 2023 ve své provozovně na adrese Čs. Armádního sboru 1333, 708 00 Ostrava, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto

ustanovením, neboť u 2 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 10) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 31. 3. 2023 ve své provozovně na adrese Vřesová 2908/11, 787 01 Šumperk, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 6 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 11) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 11. 4. 2023 ve své provozovně na adrese Temenická 2860/42, 787 01 Šumperk, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 10 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 12) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 6. 4. 2023 ve své provozovně na adrese Nádražní 2356/21, 785 01 Šternberk, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 5 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 13) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 31. 3. 2023 ve své provozovně na adrese Stará cesta 91, 738 01 Frýdek-Místek, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 5 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 14) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 29. 3. 2023 ve své provozovně na adrese 17. listopadu 2262, 738 01 Frýdek-Místek, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 6 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 15) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7

písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 12. 4. 2023 ve své provozovně na adrese Dukelská 2/717, 790 01 Jeseník, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 5 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 16) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 29. 3. 2023 ve své provozovně na adrese Denisova 2907/11, 751 02 Přerov, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 7 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 17) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 28. 3. 2023 ve své provozovně na adrese Václava Vacka 6043/23, 708 00 Ostrava – Poruba, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 6 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 18) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 29. 3. 2023 ve své provozovně na adrese Bayerova 646/3, 751 01 Přerov, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 9 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 19) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 23. 3. 2023 ve své provozovně na adrese Dr. E. Beneše 2871/5, 787 01 Šumperk, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 8 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 20) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) tohoto zákona, když jako prodávající dne 11. 4. 2023 ve své provozovně na adrese Rudná 3114/114, 700 30 Ostrava – Zábřeh, poskytovala informaci o slevě v rozporu s tímto ustanovením, neboť u 7 druhů výrobků blíže uvedených ve výroku I. bodě 21) napadeného rozhodnutí deklarovala slevu z původní referenční ceny, která neodpovídala nejnižší ceně, za kterou byly výrobky dle předložené cenové evidence v době 30 dní před poskytnutím slevy nabízeny a prodávány.

Na základě těchto zjištění, blíže konkretizovaných v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a ve spise k této věci, byla obviněná uložena úhrnná pokuta ve výši 470.000,- Kč a pašální náhrada nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč.

Odvolání obviněné

Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala obviněná prostřednictvím právní zástupkyně včasné odvolání, v němž namítala zejména nesprávné právní posouzení, absenci materiální stránky přestupku, procesní vady, krátkou legisvakanční lhůtu a nejasný výklad.

K nesprávnému právnímu posouzení obviněná uvedla následující. Dle obviněné ust. § 12a zákona o ochraně spotřebitele, které transponuje čl. 6a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/6/ES, jak bylo promítnuto do české právní úpravy, ukládá prodávajícímu pouze povinnost uvést informaci o nejnižší ceně výrobku, za kterou jej nabízel a prodával v době 30 dnů před poskytnutím slevy, což obviněná činí. Žádný právní předpis, ani podzákonný, nestanoví požadavky na velikost písma či způsob cenové komunikace. Z gramatického vyjádření předmětného ustanovení vyplývá prodávajícímu povinnost při poskytnutí slevy z ceny poskytnout vedle informací o ceně podle § 12 zákona o ochraně spotřebitele také informaci o nejnižší ceně výrobku za 30 dní před poskytnutím slevy. Na daný postup prodávajícího se tak uplatní pouze obecné korektivy, zejména zákaz nekalých obchodních praktik.

Dle ustálené judikatury nelze vycházet pouze z jazykového výkladu, ale je nezbytné objasnit smysl a účel dané právní normy. Účelem § 12a zákona o ochraně spotřebitele je zlepšení informovanosti spotřebitelů a usnadnění porovnávání cen, což vyplývá i z čl. 1 směrnice. Z důvodové zprávy k § 12a zákona o ochraně spotřebitele dále vyplývá, že cílem je posílení transparentnosti při informování o slevách s cílem zabránit umělému navyšování ceny a klamání spotřebitelů o výši slevy. Dle obviněné je způsob, kterým informuje spotřebitele o výši slevy, v souladu s výše uvedeným, jelikož má spotřebitel k dispozici vedle konečné ceny na cenovce i informaci o nejnižší ceně za posledních 30 dní. Obviněná tak přehledně informuje o rozdílu mezi konečnou cenou výrobku a nejnižší cenou za posledních 30 dní a o rozdílu mezi konečnou cenou a původní (běžnou) cenou. Dále dle obviněné čl. 6a směrnice nijak nebrání uvádět při oznámení slevy jiné referenční ceny za předpokladu, že jsou jasně vysvětleny, nesnižují pozornost spotřebitele apod., což obviněná splňuje, neboť poskytuje všechny výše uvedené údaje.

Dle obviněné nemůže být samotná skutečnost, že sděluje spotřebiteli mimo jiného údaj o běžné ceně (ceně mimo slevové akce) a procentní vyjádření poměru konečné ceny a předchozí běžné ceny, vyhodnocena jako porušení § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Správní orgán dle obviněné z tohoto ustanovení uměle dovozuje dodatečnou povinnost poskytnout procentuální slevu z ceny výhradně z nejuvýhodnější ceny za posledních 30 dní, aniž by toto ustanovení obsahovalo mezeru v zákoně, čímž dotváří právo v rozporu s obecnou zásadou subsidiarity dle § 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, která podporuje setrvání na jazykovém vyjádření normy namísto jejího dotváření bez relevantního ústavněprávního důvodu převažujícího nad právní jistotou adresáta normy. S ohledem na výše uvedené, zejména na způsob, jakým obviněná přizpůsobila údaje na cenovkách, není možné domnělou vyšší ochranu spotřebitele upřednostňovat před zájmem na právní jistotě adresátů této normy, mezi něž obviněná patří.

Dle názoru obviněné tak s ohledem na výše uvedené výkladové limity ust. § 12a zákona o ochraně spotřebitele může být jediným porušením zákona z její strany porušení zákazu nekalých obchodních praktik podle § 4 odst. 4 a souvisejících ustanovení. Dle obviněné však její jednání neodpovídá ani taxativně uvedených skutkových podstatám, ani klamavé či agresivní obchodní praktice, ani generální klauzuli nekalých obchodních praktik. Obviněná má za to, že postupuje s odbornou péčí a že počítání výše slevy z jiné ceny než nejvýhodnější za posledních 30 dní není způsobilé podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele. Vizualní sdělování informací o cenách je historicky zavedenou komunikační praktikou napříč trhem již desítky let, spotřebitel je na ni zvyklý a přijímá ji denně, je tedy nepravděpodobné, že by mohla narušit jeho ekonomické chování. Naopak na informaci o nejnižší ceně za posledních 30 dní před slevou spotřebitel není zvyklý a vnímá ji jako nadbytečnou, což obviněná dokládá zákaznickým průzkumem, kdy zákazníci jako nejméně důležitou označili informaci o nejnižší ceně za posledních 30 dní a procentní vztah mezi touto cenou a konečnou cenou, za nejpodstatnější pak označili údaj o konečné ceně a běžné ceně. Dle obviněné tak nelze obsah ani vizuální vyjádření etiket hodnotit jako klamavé či zavádějící.

Vzhledem k tomu, že zákonodárce nevymezil bližší požadavky na způsob cenové komunikace, je na uvážení obviněné, jakým způsobem informaci o nejnižší ceně za posledních 30 dní sdělí. Tato povinnost je korigována pouze obecnými požadavky právních předpisů, které obviněná dodržuje. Správní orgán odkazuje v napadeném rozhodnutí na pokyny ke směrnici vypracované Evropskou komisí, které však nejsou závazným pramenem práva, ani nezmiňují velikost písma. Závěr o klamavosti by tak byl založen pouze na hodnocení správního orgánu a v rozporu s výsledky zákaznického průzkumu, přičemž obviněná založila způsob komunikace slev právě na srozumitelnosti i dosavadní zvyklosti a očekávání.

Správní orgán tím dle obviněné porušil zásadu legální licence podle čl. 2 odst. 4 Ústavy a čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Dále dle čl. 4 odst. 1 Listiny mohou být povinnosti ukládány pouze na základě zákona, nikoliv na základě nepodložené úvahy správního orgánu. Obviněné nelze klást za vinu, že plní svou zákonnou povinnost. Změnu cenové komunikace zapříčiněnou změnou zákona nelze vykládat v neprospěch obviněné, ani s odůvodněním způsobilosti narušit ekonomické chování spotřebitele. K tomu by mohlo dojít spíše nedostatečnou edukací spotřebitelů ohledně nové legislativy ze strany státních orgánů. Obviněná žádnou takovou povinnost nemá, přesto tak činí ze své vůle. Obviněná má za to, že průměrný spotřebitel jejímu způsobu prezentace slev v celém souhrnu rozumí, o čemž svědčí i skutečnost, že obviněná neevduje žádný případ, kdy by se zákazník proti tomuto způsobu ohradil. Ostatně i kontroly v této oblasti nejsou zahajovány na podnět spotřebitele, ale z úřední činnosti správního orgánu.

Dle obviněné není procentuální vyjádření slevy oproti referenční běžné ceně, za kterou jsou výrobky prodávány mimo slevové akce, namísto nejvýhodnější ceny za posledních 30 dní, pro zákazníky matoucí, o to méně, pokud je na cenovce uvedena i nejnižší cena za posledních 30 dní, jak ukládá zákon. Dle obviněné naopak zákazník díky jejímu způsobu informování o slevě získá lepší přehled o relevanci slevy porovnáním s běžnou cenou. Tato informace je zakládána na skutečných původních cenách výrobků, které nesmí být účelově navyšovány, což není případ potravinových řetězců, což obviněná doložila v rámci kontroly cenovou evidencí.

Správní orgán dále dle obviněné vůbec nezohlednil charakter výrobků, které tvoří většinu jejího sortimentu, zejména rychloobrátkové zboží v kategorii potravin a nápojů, které nepodléhají rychlé zkáze. U těchto výrobků není ekonomické chování založeno na vývoji cen za období 30 dní, ale především na aktuální potřebě. Výklad uvedený obviněnou podporuje i konstantní judikatura (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004-73, nebo nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 11. 2007, sp. zn. III. ÚS 319/07),

podle níž při možnosti několika výkladů právní úpravy nelze při výkonu veřejné správy aplikovat výklad, který jde k tíži občana. Dle obviněné je tedy zřejmé, že plní všechny zákonné povinnosti a způsob poskytování informací o slevách nepředstavuje porušení zákazu nekalých obchodních praktik.

Dále obviněná vytýká nesprávný a nepodložený závěr správního, že u předmětných výrobků docházelo před poskytnutím slevy k záměrnému navýšení cen a následná sleva byla počítána z takto navýšené ceny. V rámci tohoto sortimentu zboží je však typická cenová dynamika a obviněnou nelze vinit z účelového navyšování cen před slevou jen proto, že se cena přechodně zvýší a v krátké době opět sníží. Správní orgán nijak nezkoumal příčinnou souvislost a nelze učinit závěr o tom, že se jedná o účelovou taktiku. Na straně 31 napadeného rozhodnutí pak správní orgán uvedl, že podstatou postihovaného jednání není to, jakým způsobem obviněná sdělila informaci o slevě, ale to, že slevu počítala z uměle navýšené ceny. Obviněná však slevu počítá z běžné ceny, za niž je zboží nabízeno mimo slevové akce, nikoliv z uměle navýšené ceny. Nejedná se tedy ze strany obviněné o účelové obcházení zákona. Obviněná tento bod odvolání uzavřela tím, že její cenová komunikace je zcela v souladu s povinnostmi dle § 12a zákona o ochraně spotřebitele a není ani nekalou obchodní praktikou, neboť jsou veškeré informace pravdivé, čitelné a srozumitelné a nejsou způsobitelné ovlivnit rozhodování spotřebitele.

Obviněná se dále domnívá, že nebyla naplněna materiální stránka přestupku. Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, že v běžných případech jednání naplňující formální znaky přestupku naplňuje i materiální znak, avšak významné okolnosti mohou vyloučit, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem, a tím nedojde k naplnění materiálního znaku. Dle obviněné tak charakter okolností a rozsah případného porušení právních předpisů značí, že v tomto případě není žádná společenská nebezpečnost, a nedošlo tak k naplnění materiálního znaku přestupku. To obviněná odůvodnila tím, že neneviduje žádný případ, kdy by se zákazník ohradil proti způsobu cenové prezentace, dále že kontroly nejsou zahajovány na základě podnětů spotřebitelů nýbrž z úřední činnosti, a dále že z výsledků zákaznického průzkumu vyplývá, že cenová komunikace je pro spotřebitele srozumitelná.

Obviněná dále namítla procesní vady řízení zapříčiněné tím, že všechny případy porušení § 12a zákona o ochraně spotřebitele vycházejí z téhož systémového nastavení komunikace slev; všechna tato jednání je tedy třeba hodnotit jako jediný trvalý přestupek. Ve skutkově totožných věcech jsou zahajována i jiná přestupková řízení jinými inspektoráty České obchodní inspekce, která se liší pouze tím, že kontroly byly provedeny v jiných provozovnách a správní řízení byla projednána jinými místně příslušnými inspektoráty, např. příkaz vydaný inspektorátem Jihočeským a Vysočina č. j. ČOI 117285/23/2000/Ma ze dne 2. 10. 2023, rozhodnutí inspektorátu Plzeňského a Karlovarského č. j. ČOI 110694/23/2200 ze dne 8. 9. 2023.

Obviněná poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2018, č. j. 2 As 426/2017-62, podle něhož by v souladu se zásadou procesní ekonomie měla být spojena řízení vedena jinými místně příslušnými správními orgány, pokud jsou skutkově podobná a úzce spolu souvisejí. Dle obviněné se přitom jednalo o skutkově totožné případy, v nichž různé místně příslušné inspektoráty koordinovaly svůj postup, prováděly kontroly a zahájily správní řízení v úzké časové souvislosti. Z tohoto důvodu obviněná znovu žádá, aby nadřízený správní orgán pověřil vedením výše uvedených řízení a případně všech dosud nezahájených řízení do budoucna pouze jeden správní orgán podle § 131 odst. 2 písm. b) správního řádu. Alternativně obviněná žádá, aby veškerá uvedená řízení převzal nadřízený správní orgán a sloučil je do společného řízení, jelikož se jedná o vyřešení jediné právní otázky, která je

způsobila výrazně ovlivnit právní poměry účastníka řízení ve správních obvodech několika správních orgánů. Obviněná o tento postup žádala již ve svém podání ze dne 10. 8. 2023, avšak dne 25. 8. 2023 byla Ústředním inspektorátem vyrozuměna, že žádosti nebylo vyhověno. Obviněná nadále považuje vedení společného řízení za důvodné, navíc ji vedení velkého množství řízení o téže věci zatěžuje administrativně i ekonomicky. Vedení společného řízení by také umožnilo uložit jedinou sankci dle absorpční zásady. Dle obviněné se proto jedná o procesní vadu a správní řízení je dle ní vedeno v rozporu se zásadami procesní ekonomie a šetření práv účastníka.

Obviněná dále poukázala na krátkou legisvakanci lhůtu, neboť zákon č. 374/2022 Sb. byl zveřejněn ve Sbírce zákonů dne 7. 12. 2022 a nabyl účinnosti dne 6. 1. 2023. Obviněná se jako člen zájmových sdružení (např. Svazu obchodu a cestovního ruchu) snažila od České obchodní inspekce získat ucelené výkladové stanovisko k ust. § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, aby mohla včas a vhodně reagovat na novou zákonnou povinnost. Zástupci České obchodní inspekce se opakovaně účastnili kulatých stolů, avšak do uplynutí legisvakanci lhůty neměla žádné ucelené výkladové stanovisko dozorových orgánů, pouze zobecněné informace na internetových stránkách České obchodní inspekce zveřejněné až po nabytí účinnosti zákona. Dle obviněné je přizpůsobení slevové komunikace finančně i časově náročný proces, pro který legisvakanci lhůta 30 dní objektivně nepostačuje.

Obviněná je přesvědčena, že vynaložila maximální možnou snahu, kterou od ní bylo možné očekávat, aby řádně a včas zajistila úpravy slevové komunikace, a je dle ní nutné k tomu přihlídnout jako k okolnostem podle § 21 odst. 1 zákona o přestupcích. Obviněná má za to, že vynaložila veškeré úsilí, které po ní bylo možné požadovat, aby přestupku zabránila, když se před účinností zákona aktivně dotazovala na výkladové nejasnosti a účastnila se odborných debat a kulatých stolů, a slevovou komunikaci nastavila podle svého nejlepšího vědomí za současného širokého informování svých zákazníků. Správní orgán by měl dle obviněné tyto skutečnosti minimálně promítnout do úvahy o výši pokuty a tuto pokutu významně snížit.

Ke správnímu trestu obviněná uvedla, že výše pokuty neodpovídá závažnosti pochybení ani případnému dopadu do ekonomické sféry spotřebitele. Dle obviněné vycházejí všechna porušení § 12a zákona o ochraně spotřebitele z téhož systémového nastavení komunikace slev, tato jednání je tedy třeba hodnotit jako jediný trvajících přestupek. Kontroly byly navíc provedeny v krátké době po novelizaci zákona, přičemž systémová změna cenové komunikace je časově a finančně náročná. Obviněná tak nedokázala čelit množství probíhajících kontrol okamžitou změnou cenové komunikace. Na množství zjištěných porušení předmětného ustanovení je přitom postavena i argumentace správního orgánu ohledně výše pokuty. Vzhledem k nemožnosti rychlé změny nastavení cenové komunikace tak bylo v daném období pouze na úvaze správního orgánu, kolik kontrol s nevyhovujícími zjištěními provede a za něž bude obviněnou následně postihovat pokutou. Takový postup je dle obviněné v rozporu se zásadou šetření práv účastníka řízení. S ohledem na to se napadené rozhodnutí jeví jako zcela excesivní.

S ohledem na zjevnou nezákonnost a nesprávnost rozhodnutí obviněná navrhuje, aby odvolací správní orgán napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.

Posouzení věci odvolacím správním orgánem

Po přezkoumání všech předložených písemných materiálů dospěl odvolací správní orgán k závěru, že správní orgán prvního stupně učinil ve věci potřebná skutková zjištění ve smyslu ust. § 3 správního řádu a nepochybil ani při právním hodnocení předmětné věci závěrem, že se obviněná dopustila přestupků uvedených ve výroku napadeného rozhodnutí, a

tyto přestupky jí byly bezpečně prokázány. Neshledal též žádnou procesní vadu s dopadem na zákonnost vydaného rozhodnutí. Shledal však důvody pro změnu rozhodnutí spočívající ve snížení uložené pokuty.

Obviněná uplatnila v odvolání obdobné námitky jako v odporu proti příkazu, s nimiž se již vypořádal správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí. Odvolací správní orgán se přesto níže podrobně vyjádří k odvolacím námitkám. **K přestupkům uvedeným ve výroku I. napadeného rozhodnutí**, které se shodně týkají porušení ust. § 12a odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, odvolací správní orgán souhrnně uvádí následující.

Obviněná nejprve namítla nesprávné právní posouzení spočívající v údajně nesprávném výkladu předmětného ustanovení ze strany správního orgánu. Dle obviněné má prodávající pouze povinnost uvést informaci o nejnižší ceně výrobku za posledních 30 dní, což obviněná činí, avšak z tohoto ustanovení nevyplývá povinnost uvádět slevu výhradně z nejnižší ceny. Obviněná má za to, že přehledně informuje spotřebitele o slevě, když uvádí konečnou cenu po slevě, která je počítána z běžné ceny (mimo slevové akce), a vedle toho též informaci o nejnižší ceně za posledních 30 dní, přičemž uvádí i rozdíl mezi konečnou cenou výrobku a nejvýhodnější cenou za posledních 30 dní (v části cenovky „Nejvýhodnější cena za posledních třicet dní“).

K tomu odvolací správní orgán uvádí, že prodávající je povinen informovat o slevě z ceny v souladu s § 12a zákona o ochraně spotřebitele, přičemž tato informace musí dle odst. 1 písm. a) tohoto ustanovení obsahovat informaci o nejnižší ceně výrobku, za kterou jej prodávající nabízel a prodával v době 30 dnů před poskytnutím slevy. Dále má prodávající dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele povinnost informovat spotřebitele o ceně prodávaných výrobků v souladu s cenovými předpisy, tedy v souladu s § 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, v rozhodném znění, informovat o konečné nabídkové ceně. Oproti tomu žádné ustanovení neupravuje „běžnou cenu“ či „původní cenu“ (kterou obviněná definuje jako cenu mimo slevové akce). Prodávající není dle zákona povinen takovou cenu uvádět, pokud ji však uvede, je nezbytné, aby byla pro spotřebitele srozumitelně vysvětlena a spotřebitel ji nemohl zaměnit za nejnižší cenu za posledních 30 dní, kterou je naopak prodávající povinen uvést. K možnosti uvádět jiné „referenční ceny“ se v tomto smyslu vyjádřila i Evropská komise v Pokynech k výkladu a uplatňování článku 6a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/6/ES o ochraně spotřebitelů při označování cen výrobků nabízených spotřebiteli (dále jen „Pokyny“), na které již odkazoval správní orgán prvního stupně v průběhu správního řízení:

„Článek 6a zároveň nebrání prodávajícímu uvádět při oznámení slevy z ceny jiné referenční ceny za předpokladu, že jsou takové dodatečné referenční ceny jasně vysvětleny, nezpůsobují záměnu a nesnižují pozornost spotřebitele při uvádění „předchozí“ ceny v souladu s článkem 6a.

Například obchodník, který uplatňuje slevu z ceny častěji než jednou za 30 dní, může spotřebitele dodatečně informovat o svých dalších předchozích cenách takto: „20 % sleva od [počáteční datum] do [koncové datum]: 80 EUR místo 100 EUR, naše nejnižší cena za posledních 30 dní. Naše běžná cena mimo propagační období za posledních 30 (nebo 100 dní atd.) byla 120 EUR“.

Z uvedeného je tedy zřejmé, že obviněná může uvádět na cenovce zboží též jinou referenční cenu, např. „běžnou cenu“ (mimo slevové akce), avšak je povinna tuto cenu jasně vysvětlit a řádně ji odlišit od nejnižší ceny za posledních 30 dní, aby nemohlo ze strany spotřebitele dojít k záměně a tím k dojmu větší výhodnosti slevy. Ze spisového materiálu je však zřejmé, že obviněná tak nečiní, neboť počítá slevu z „běžné“ či „původní ceny“, aniž by však tato „původní cena“ byla jakkoliv spotřebiteli vysvětlena (nikde na cenovce není uvedeno, že se jedná o cenu mimo slevové akce). Tato „běžná cena“ je společně s cenou po slevě (tedy

konečnou nabídkovou cenou) uvedena na cenovce dominantním způsobem. Naopak nejnižší cenu za posledních 30 dní, kterou je na rozdíl od „běžné ceny“ prodávající povinen na oznámení o slevě uvést, obviněná uvádí na cenovce drobným písmem ve spodní části. Je přitom pravděpodobné, že spotřebitel tento údaj na cenovce zcela přehlédne, a tím může dojít k záměně „běžné ceny“ za nejnižší cenu za posledních 30 dní.

Z výše uvedeného rovněž vyplývá, že oznámení o slevě má obsahovat nejnižší cenu za posledních 30 dní, a právě z této ceny má být počítána sleva (tedy rozdíl mezi nejnižší cenou za posledních 30 dní a konečnou cenou, za kterou je zboží nabízeno v souladu s cenovými předpisy). Obviněná namítla, že nelze vycházet pouze z jazykového výkladu, ale též z teleologického (ze smyslu a účelu právní normy), přičemž dle důvodové zprávy je účelem předmětné povinnosti prodávajícího zlepšení informovanosti spotřebitelů s cílem zabránit umělému navyšování cen a klamání spotřebitelů o výši poskytované slevy. K tomu odvolací správní orgán uvádí, že neposuzoval pouze jazykový výklad, ale též teleologický výklad, na nějž se odvolává obviněná, a rovněž výklad systematický (tedy především výklad eurokonformní). Správní orgán prvního stupně vycházel jak z jazykového výkladu ust. § 12a zákona o ochraně spotřebitel, tak z důvodové zprávy k tomuto ustanovení, na niž se odvolává obviněná, a dále ze znění čl. 6a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/6/ES o ochraně spotřebitelů při označování cen výrobků nabízených spotřebiteli (dále jen „směrnice“). Čl. 6a směrnice zní:

„1. Veškerá oznámení o slevě z ceny musí uvádět předchozí cenu, kterou obchodník uplatňoval po určité období před uplatněním slevy z ceny.

2. Předchozí cenou se rozumí nejnižší cena, kterou obchodník uplatňoval během období ne kratšího než 30 dnů před uplatněním slevy z ceny.

(...)“

K výkladu a uplatňování tohoto ustanovení směrnice, jež bylo transponováno do § 12a zákona o ochraně spotřebitele, lze použít též výše zmíněné Pokyny. Odvolací správní orgán souhlasí s námitkou obviněné, že Pokyny nejsou závazným pramenem práva. Obdobně jako důvodová zpráva k zákonu, která také není závazným pramenem práva, však lze tyto nezávazné dokumenty podpůrně použít při aplikaci předmětného ustanovení, neboť přispívají právě k objasnění cíle a účelu právní úpravy, případně souvislostí vzniku právní úpravy (historický výklad). Odvolací správní orgán tedy odmítá argument obviněné, že by jí byly ukládány povinnosti na základě nepodložené úvahy správního orgánu. Naopak má za to, že posuzovanou povinnost jí ukládá zákon, což odůvodnil za použití několika výkladových metod.

Cíl čl. 6a směrnice popisuje Evropská komise v Pokynech následovně: *„Nový článek 6a směrnice o označování cen řeší otázku transparentnosti snižování cen ⁽⁴⁾ zavedením konkrétních pravidel, která zajistí, že se bude jednat o skutečné slevy. Cílem článku 6a je zabránit obchodníkům v umělém zvyšování referenční ceny nebo v klamání spotřebitelů ohledně výše slevy. Zvyšuje transparentnost a zajišťuje, že spotřebitelé při oznámení snížení ceny skutečně zaplatí za zboží méně. Nové ustanovení o slevě z ceny rovněž umožňuje orgánům činným v trestním řízení a orgánům dozoru nad trhem snazší kontrolu spravedlnosti při snižování ceny, protože stanoví jasná pravidla pro referenční „předchozí“ cenu, z níž musí oznámená sleva vycházet.“*

Jak je tedy uvedeno již k cíli právní úpravy, oznámení o slevě musí vycházet z předchozí ceny ve smyslu směrnice, tedy z nejnižší ceny uplatňované za období 30 dní před poskytnutím slevy. Konkrétněji je k „předchozí“ ceně ve smyslu čl. 6a směrnice v Pokynech jednoznačně uvedeno, že právě k ní musí být vztažena sleva z ceny:

„Pro zajištění souladu s článkem 6a musí obchodník oznamující slevu z ceny identifikovat nejnižší cenu, kterou účtoval za příslušné zboží nebo zboží po dobu nejméně posledních 30 dnů před uplatněním slevy z ceny. Tato nejnižší cena zahrnuje jakoukoli předchozí cenu „po slevě“ během tohoto období. Nezohlednění cen uplatňovaných během předchozích propagačních období 30 dnů před oznámením o snížení ceny bude v rozporu s článkem 6a směrnice o označování cen.

Stejně pravidlo platí v případě, že obchodník nejprve představí slevu z ceny odkazem na nadcházející zvýšenou cenu, poté zvýšenou cenu uplatní po dobu kratší než 30 dní a poté oznámí slevu z ceny. Bez ohledu na to, jak byla sleva z ceny prezentována, předchozí cena pro následnou slevu z ceny musí být stále nejnižší cenou za posledních 30 dní, tj. v tomto případě počáteční cena (viz také oddíl 4.2 o „novinkách“).

V souladu s tím musí být sleva z ceny prezentována s použitím uvedené „předchozí“ ceny jako ceny referenční, tj. jakákoliv uvedená procentuální sleva z ceny musí být založena na „předchozí“ ceně stanovené v souladu s článkem 6a:

Pokud je například oznámení o slevě z ceny „50 % sleva“ a nejnižší cena za předchozích 30 dní byla 100 EUR, bude prodejce muset prezentovat jako „předchozí“ cenu 100 EUR, ze kterých se vypočítá 50 % snížení, nehledě na to, že poslední prodejní cena zboží byla 160 EUR.

Námítky obviněné týkající se nekalých obchodních praktik, včetně nedostatku požadavků ohledně velikosti písma apod., odvolací správní orgán nepovažuje za důvodné. Jak již upozornil správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí, předmětem správního řízení je porušení povinnosti dle § 12a zákona o ochraně spotřebitele, nikoliv otázka nekalých obchodních praktik. Podstatou posuzovaného jednání je skutečnost, že obviněná informovala o slevě v rozporu s ust. § 12a zákona o ochraně spotřebitele tak, že slevu počítala (z nijak blíže vysvětlené) „běžné ceny“ namísto nejnižší ceny výrobku za posledních 30 dní. Jak ostatně vyplývá i z doložené cenové evidence, nejnižší cena, za kterou obviněná nabízela výrobky v období 30 dní před poskytnutím slevy, byla ve všech posuzovaných případech nižší než „běžná cena“, a v řadě případů dokonce nižší než konečná nabídková cena výrobku po deklarované slevě (tedy se v podstatě „nejednalo o slevu“). Např. u výrobku Studentská pečeť mléčná s chutí hrušek 170 g, nabízeného dne 5. 4. 2023 v provozovně na adrese Dukelská 1157, 783 91 Uničov, byla uvedena konečná cena 49,90 Kč, deklarovaná sleva -47 % z „původní“ ceny 94,90 Kč a nejnižší cena za 30 dní před poskytnutím slevy 34,90 Kč. Dále např. u výrobku Vitana rýže parboiled varné sáčky 800 g, nabízeného dne 30. 3. 2023 na provozovně Gen. Hlad' o 1849/25, 741 01 Nový Jičín, byla uvedena konečná cena 74,90 Kč, deklarovaná sleva -20 % z „původní“ ceny 93,90 Kč a nejnižší cena za 30 dní před poskytnutím slevy 69,90 Kč. Spotřebitel tak nebyl jednoznačným způsobem informován o slevě v souladu s předmětným zákonným ustanovením a mohlo tím dojít k záměně zákonem požadovaného údaje o nejnižší ceně za posledních 30 dní s „běžnou cenou“, kterou naopak zákon po prodávajícím nepožaduje a kterou obviněná nijak blíže nevysvětlila. Takové jednání, jak bylo výše vysvětleno, je i dle Pokynů nežádoucí a jednoznačně v rozporu s účelem předmětné úpravy, kterým je mimo jiné též zajistit, „že spotřebitelé při oznámení snížení ceny skutečně zaplatí za zboží méně.“ K tomu však v případě obviněné zřejmě nedošlo.

V rámci správního řízení tedy nebyla otázka nekalých obchodních praktik, ani případné velikosti písma na cenovce, nijak posuzována a s předmětem tohoto řízení nesouvisí. Odvolací správní orgán výše pouze podpůrně poukázal na skutečnost, že obviněná na cenovkách uváděla nejnižší cenu za posledních 30 dní drobným písmem ve spodní části, zatímco dominantním způsobem byla uvedena konečná cena a výše slevy počítaná z „původní“ ceny. Tím však

neposuzoval, zda se jednalo o nekalou obchodní praktiku, ale poukázal na to, že spotřebitel tak mohl snadno přehlédnout, že sleva nebyla počítána z nejnižší ceny za posledních 30 dní, což je v rozporu s účelem ust. § 12a zákona o ochraně spotřebitele.

Námítky obviněné týkající se historicky zavedené cenové komunikace, na niž jsou spotřebitelé zvyklí, a dále spotřebitelského průzkumu, podle něhož údajně spotřebitel vnímá informaci o nejnižší ceně za posledních 30 dní za nadbytečnou, odvolací správní orgán rovněž nepovažuje za důvodné. Povinnost prodávajícího podle § 12a zákona o ochraně spotřebitele je novou povinností zavedenou do zákona s účinností od 6. 1. 2023, v tomto ohledu tedy nelze argumentovat tím, že spotřebitelé jsou zvyklí na komunikaci ohledně slev předcházející účinnosti této právní úpravy. Nová právní úprava byla přijata právě s cílem zavést do slevové komunikace jasná pravidla a učinit ji pro spotřebitele transparentnější. Rovněž nelze argumentovat zákaznickým průzkumem, který není z hlediska odpovědnosti obviněné za porušení zákonné povinnosti nijak relevantní. Žádným zákaznickým průzkumem nelze vyvrátit zákonnou povinnost obviněné uvádět v oznámení o slevě nejnižší cenu výrobku za posledních 30 dní a k této ceně též vztahovat výši slevy. Pokud spotřebitelé v rámci daného průzkumu hodnotili důležitost údajů o slevě podle cenovek používaných obviněnou, je též možné, že si údaje o nejnižší ceně za posledních 30 dní před poskytnutím slevy nemuseli všimnout, neboť byl uveden drobným písmem na spodním okraji cenovky a sleva se k němu nijak nevztahovala.

Obviněná dále namítla, že správní orgán prvního stupně učinil nesprávný a nepodložený závěr o tom, že z její strany došlo před poskytnutím slevy k záměrnému navýšení cen. Odvolací správní orgán tuto námítku považuje za důvodnou. Předně je třeba opětovně podotknout, že podstatou jednání obviněné je skutečnost, že oznámení o slevě nevztahovala k nejnižší ceně za posledních 30 dní, nýbrž k ceně, kterou označuje za „běžnou“ či „původní“ (aniž by však tato cena byla spotřebiteli jakkoliv vysvětlena). Již tímto jednáním byla naplněna skutková podstata daného přestupku, případný záměr není nezbytné zkoumat. Skutečnost, že dle cenové evidence doložené obviněnou nabídkové ceny kontrolovaných výrobků střídavě stoupají a klesají, však sama o sobě neodůvodňuje, že by se jednalo o záměrné navyšování ceny s cílem následně klamat spotřebitele o výhodnosti slevy. Takové jednání by značilo úmysl přímý, který je však třeba v rámci správního řízení prokázat, což však provedeno nebylo. Správní orgán prvního stupně tedy nemohl přičíst obviněné k tíži záměr, který nebyl prokázán. Vzhledem k tomu, že odpovědnost obviněné za přestupek coby právnické osoby je objektivní, nemá tato skutečnost vliv na naplnění skutkové podstaty přestupku, odvolací správní orgán k ní však přihlédl při rozhodování o správním trestu.

Obviněná namítla také **absenci materiálního znaku přestupku**, kterou zdůvodnila existencí významných okolností snižujících společenskou nebezpečnost svého jednání. Obviněná uvedla, že se žádný zákazník neohradil proti cenové prezentaci výrobků, že kontroly nejsou zahajovány na základě podnětů spotřebitelů, a že dle zákaznického průzkumu je slevová komunikace pro spotřebitele srozumitelná. K této námítce odvolací správní orgán uvádí, že ji nepovažuje za důvodnou. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, na nějž odkazuje obviněná, k naplnění materiálního znaku přestupku nemusí dojít, pokud se k naplnění formálních znaků přidruží takové významné okolnosti, které vylučují ohrožení nebo porušení zákonem chráněného zájmu. Nejvyšší správní soud dále uvedl: *„Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména, avšak nikoliv výlučně, význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele, míra jeho zavinění a jeho pohnutka.“*

Odvolací správní orgán má za to, že zákonem chráněný zájem, tedy ochrana spotřebitele a jeho informovanost o ceně a slevě, je zájmem významným, neboť se jedná o slabší smluvní stranu, která je vůči prodávajícímu v informační nevýhodě. Způsob spáchání byl podrobně popsán výše – obviněná v oznámení o slevě počítala slevu z „běžné ceny“, kterou nijak spotřebiteli nevysvětlila, nikoliv z nejnižší ceny za posledních 30 dní před poskytnutím slevy. Nejnižší cena sice na cenovkách byla uvedena, avšak drobným písmem ve spodní části cenovky a výše slevy se k ní nijak nevztahovala. Tím obviněná jednala proti samotnému účelu předmětné právní úpravy, tedy transparentně informovat spotřebitele o slevách a zajistit, aby za zboží ve slevě skutečně zaplatili méně. Jak již bylo výše podrobněji rozebráno, u některých výrobků byla konečná cena po deklarované slevě dokonce vyšší než nejnižší cena za posledních 30 dní. Nelze ani opomenout, že porušení předmětného ustanovení bylo prokázáno ve značném rozsahu, a to v rámci 21 kontrol u 142 výrobků.

Obviněná rovněž argumentovala tím, že by měl být zohledněn charakter zboží, tedy zejména trvanlivé potraviny, které tvoří většinu jejího sortimentu a které spotřebitel kupuje na základě aktuální potřeby, nikoliv na základě slevy. K tomu odvolací správní orgán uvádí, že na takový druh zboží se nevztahuje žádná zákonná výjimka. Naopak u těchto druhů zboží, které spotřebitel kupuje často a ve větším množství a nevěnuje zvýšenou pozornost studiu všech údajů na cenovce, může snadno dojít k tomu, že spotřebitel zákonem požadovaný údaj o nejnižší ceně za posledních 30 dní zcela přehlédne a zamění jej za obviněnou uváděnou „běžnou cenu“. Následkem posuzovaných přestupků byl jednoznačně ohrožen zákonem chráněný zájem. Vzhledem k tomu, že se jedná o přestupek ohrožovací, není nezbytné, aby došlo k porušení chráněného zájmu – není tedy ani rozhodující, že se zákazníci proti cenové prezentaci neohradili nebo že kontroly nebyly zahajovány na základě spotřebitelských podnětů.

Na rozdíl od obviněné Česká obchodní inspekce eviduje též podněty spotřebitelů týkající se oznámení o slevě ze strany obviněné. Například v podání ze dne 10. 2. 2023, č. j. ČOI 19612/23/O100, spotřebitelka uvedla: „*V kartě Albert je zveřejněna cena toaletního papíru ZEWA ve slevě ze 149,90 na 69,90. Přitom jsem jej v tomto týdnu kupovala v naší prodejně za 79,90.*“ V podání ze dne 15. 3. 2023, č. j. ČOI 34377/23/O100, pak spotřebitel uvedl: „*Podle informací v televizi jsem pochopil, že se musí u slev uvádět cena nejnižší za 30 dní a pak je sleva určena z této ceny. Ale u nás v Albertu to tak nemají. Je tam třeba uvedená cena u čokolády Milka 59,90 Kč, sleva 50%, ale pak tam mají nejvýhodnější cenu za posledních 30 dní 59,90 Kč. Nebo u Perwolu, tam je cena 199 Kč, sleva 64%, ale nejvýhodnější cena je 199 Kč, takže taky žádná sleva. Jestli jsem to dobře pochopil, žádná sleva tam není a těch 50% je podvod.*“

Zahajování kontrol z úřední činnosti, nikoliv na základě podnětů spotřebitelů, není pro naplnění materiální stránky přestupku nijak rozhodující. Česká obchodní inspekce věnuje dlouhodobě značnou pozornost kontrolám dodržování právních povinností ze strany maloobchodních řetězců. V souvislosti s novou právní úpravou prodávajícím přibýly povinnosti, správní orgán se tedy zaměřil na kontrolu jejich dodržování, včetně ust. § 12a zákona o ochraně spotřebitele. Ke spotřebitelskému průzkumu se odvolací správní orgán již vyjádřil výše. Odvolací správní orgán tedy neshledal žádné významné okolnosti, které by vylučovaly ohrožení zákonem chráněného zájmu a tím společenskou nebezpečnost daného jednání.

Dále obviněná namítla **procesní vady řízení** spočívající v tom, že nebylo vedeno společné řízení ve skutkově totožných věcech, které vyplývají ze systémového nastavení slevové komunikace. V této otázce odvolací správní orgán plně odkazuje na „Sdělení ve věci žádosti o delegaci ve smyslu ust. § 131 odst. 2 písm. b) správního řádu, resp. o atrakci ve smyslu ust. § 131 odst. 1 písm. c) správního řádu“ ze dne 25. 8. 2023, č. j. ČOI 105804/23/O100, kterým

ústřední inspektorát České obchodní inspekce coby nadřízený správní orgán nevyhověl žádosti obviněné. Zmiňovaná ustanovení upravují fakultativní změny příslušnosti, nikoliv povinnost správního orgánu vést společné řízení. Jak bylo blíže vysvětleno v uvedeném sdělení, v posuzovaném případě není přílehlavá možnost atrakce dle § 131 odst. 1 písm. c) správního řádu, neboť se nejedná o řízení s více účastníky. Není důvodná ani delegace dle § 131 odst. 2 písm. b) správního řádu, neboť není nezbytné tímto způsobem zajistit věcnou shodu ani návaznost rozhodnutí. Shodný přístup k posuzování informační povinnosti prodávajících dle § 12a zákona o ochraně spotřebitele různými inspektoráty dle jejich místní příslušnosti je zajištěn metodickou činností ústředního inspektorátu. Kromě posuzování dodržování povinnosti dle stejného zákonného ustanovení spolu jednotlivá řízení vedená odlišnými inspektoráty jinak věcně nesouvisí a nejedná se ani o navazující rozhodnutí.

K rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2018, č. j. 2 As 426/2017-62, na nějž obviněná poukázala v odvolání, odvolací správní orgán uvádí, že se týkal skutkově odlišné okolnosti. V tomto rozsudku bylo posuzováno nevedení společného řízení (případně povinnost v takovém případě uplatnit absorpční zásadu) v případě, kdy žalobce odebral v rámci své obchodní sítě a následně uvedl na trh větší množství téhož výrobku, který byl shledán jako zdravotně závadný, přičemž o předmětných přestupcích rozhodovalo v prvním stupni více inspektorátů věcně příslušného správního orgánu podle své místní příslušnosti. Jednalo se tedy dle soudu o prakticky totožné přestupky (týkající se jednoho konkrétního výrobku od téhož výrobce). V nyní posuzovaném případě se však nejedná o totožné přestupky – předmětem správního řízení byla informační povinnost obviněné ohledně oznámení o slevě, a to u namátkově vybraných různých druhů výrobků v několika provozovnách v rámci místní příslušnosti jednoho inspektorátu, který rozhodoval jako správní orgán prvního stupně. V návaznosti na kontrolní zjištění z celkem 21 kontrol provedených v rámci místní příslušnosti jednoho inspektorátu bylo tímto inspektorátem jako správním orgánem prvního stupně následně vedeno jedno společné řízení o přestupcích. Další řízení, na něž v odvolání odkazuje obviněná, která byla vedena jinými inspektoráty podle jejich místní příslušnosti, potom nijak věcně nesouvisí s nyní posuzovaným řízením, ani na sebe nijak nenavazují. Odvolací správní orgán tedy trvá na svém odůvodnění ve výše uvedeném sdělení, kterým odmítl žádost obviněné o delegaci, resp. o atrakci, neboť se jedná o fakultativní postup a nadřízený správní orgán k němu neshledal důvod. Takový postup pak nepovažuje za protiprávní, a tedy ani neshledal žádnou procesní vadu, která by měla dopad na zákonnost rozhodnutí.

Obviněná dále namítla **krátkou legisvakanční lhůtu a absenci uceleného výkladového stanoviska** ze strany dozorových orgánů. Odvolací správní orgán uvádí, že návrh zákona byl vládou předložen Poslanecké sněmovně 4. 5. 2022, byl schválen (v téměř nezměněném znění) Poslaneckou sněmovnou 30. 9. 2022, Senátem dne 3. 11. 2022, a podepsán Prezidentem dne 16. 11. 2022. Zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 7. 12. 2022 a účinnosti nabyl v souladu se zákonem dne 6. 1. 2023. Po celou dobu legislativního procesu byl návrh zákona veřejně dostupný, včetně důvodové zprávy (např. na stránkách Poslanecké sněmovny jako sněmovní tisk 213: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&T=213>). Česká obchodní inspekce v souvislosti s touto novelou poskytovala navzdory tvrzení obviněné nadstandardní součinnost. Již před nabytím účinnosti novely poskytovala odpovědi na celou řadu dotazů týkajících se výkladu ust. § 12a zákona o ochraně spotřebitele, přičemž od samého počátku odkazovala na Pokyny, které byly vydány již dne 29. 12. 2021, s tím, že správní orgán z nich bude při výkladu tohoto ustanovení vycházet.

Zástupci České obchodní inspekce a Ministerstva průmyslu a obchodu se účastnili též kulatých stolů se členy Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR, jehož členem je i obviněná, na nichž rovněž vysvětlovali předmětnou právní úpravu a zodpovídali dotazy členů (písemné vyjádření k návrhu novely bylo Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR zasláno již dne 1. 6.

2022, kulatý stůl proběhl např. dne 14. 10. 2022, tedy ještě před nabytím účinnosti novely). Odpovědi na dotazy k výkladu ust. § 12a zákona o ochraně spotřebitele poskytoval správní orgán jak před nabytím účinnosti novely, tak i po něm (dne 15. 2. 2023 proběhl další kulatý stůl se členy Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR, problematika informování o slevách byla též obsahem přednášky zástupce České obchodní inspekce na odborném semináři Unie podnikových právníků konaném dne 23. 2. 2023).

Již v průběhu legislativního procesu tak obviněná měla k dispozici informace k výkladu ust. § 12a zákona o ochraně spotřebitele, a mohla na jejich základě upravit svou slevovou komunikaci tak, aby byla v souladu s požadavky tohoto ustanovení. Odvolací správní orgán se tak neztotožňuje s námitkou obviněné, že by účastí na odborných debatách a dotazováním dozorových orgánů vynaložila veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby přestupku zabránila. Obviněná se přes veškerou součinnost dozorových orgánů neřídila výkladem, který jí byl k předmětné povinnosti poskytnut, což nelze považovat za naplnění liberačního důvodu podle ust. § 21 odst. 1 zákona o přestupcích.

Odvolací správní orgán však shledal jako nesprávné tvrzení správního orgánu prvního stupně v napadeném rozhodnutí, podle něhož „*obviněná při aplikaci daného ustanovení použila vlastní výklad, jehož cílem je obcházet smysl a účel zákona ve snaze obhájit svoje jednání,*“ což přičetl k tíži obviněné jako významnou přitěžující okolnost. Obdobně jako nelze obviněné přičíst záměr uměle navyšovat ceny před poskytnutím slevy, aniž by tento záměr byl jakkoliv prokázán (jak bylo již vysvětleno výše), nelze jí přičíst ani přímý úmysl k obcházení smyslu a účelu zákona. Tato skutečnost nemá vliv na objektivní odpovědnost obviněné, odvolací správní orgán k ní však rovněž přihlédl při rozhodování o správním trestu.

Odvolací správní orgán nesouhlasí dále ani s námitkou obviněné, že je třeba všechna jednání hodnotit jako jeden **trvajicí přestupek**. Trvajicí přestupek je definován v § 8 zákona o přestupcích následovně: „*Trvajicí přestupek je takový přestupek, jehož znakem je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán.*“ Nezbytným znakem takového přestupku tedy je udržování protiprávního stavu (ať už jej pachatel vyvolal či nikoliv). Dnem spáchání přestupku, který je v souladu s § 31 odst. 2 písm. c) zákona o přestupcích rozhodný pro počátek běhu promlčecí lhůty, se u trvajicího přestupku rozumí den, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu. Nyní posuzovaný přestupek je však spáchán již tím, že prodávající neinformuje spotřebitele řádně o slevě u konkrétních výrobců podle § 12a zákona o ochraně spotřebitele, jedná se tedy o jednorázový úkon prodávajícího, kterým vyvolá protiprávní stav, avšak se již nevyžaduje, aby tento stav dále udržoval. V souladu s § 31 odst. 1 zákona o přestupcích se tak dnem spáchání přestupku rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání. Žádná z informačních povinností dle zákona o ochraně spotřebitele nebyla dosud považována za trvajicí přestupek a odvolací správní orgán neshledal žádný důvod k tomu, aby bylo v případě porušení § 12a tohoto zákona postupováno odlišně.

Argument, že oznámení o slevě vychází z jednotně nastaveného systému komunikace slev, není důvodem pro posouzení jednání obviněné jako jeden trvajicí přestupek. Záleží na obviněné, jakým způsobem nastaví svůj systém pro oznamování slev, avšak v případě této informační povinnosti bude vždy rozhodující již vyvolání protiprávního stavu, aniž by bylo za účelem posouzení odpovědnosti za přestupek dále zjišťováno, zda jej obviněná též udržuje. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu, shrnuté např. v rozsudku ze dne 7. 12. 2022, č. j. 2 Afs 30/2021-61, lze za trvajicí přestupek považovat např. nepodání žádosti o zápis změny vlastníka silničního vozidla v zákonné lhůtě, neodevzdání řidičského průkazu po uložení trestu zákazu činnosti spočívající v řízení motorových vozidel, či provozování linkové dopravy bez licence, a podobná jednání, kterými je pachatelem udržován protiprávní stav.

Při ukládání správního trestu správní orgán prvního stupně přihlédl ke kritériím obsaženým v § 37 a násl. zákona o přestupcích, zejména k povaze a závažnosti přestupků a k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, jak je blíže popsáno v napadeném rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně dle ust. § 41 odst. 1 zákona o přestupcích uložil úhrnnou pokutu podle nejpřísněji trestného přestupku, případně nejzávažnějšího přestupku. V posuzovaném případě se přitom jedná o vícečinný souběh stejnorodý, kdy byla více skutky naplněna skutková podstata téhož přestupku. Za přestupek podle ust. § 24 odst. 7 písm. l) zákona o ochraně spotřebitele lze uložit pokutu do výše 5.000.000,- Kč. Spáchání více přestupků zhodnotil správní orgán prvního stupně jako přitěžující okolnost.

Správní orgán prvního stupně zhodnotil jednání obviněné za závažné, a to i vzhledem k tomu, že „*v uvedených případech byla cena výrobků před slevou zcela evidentně uměle navýšena.*“ Odvolací správní orgán již výše podrobně rozebral, že žádný takový záměr obviněné nebyl prokázán a nelze jej přičíst k její tíži. Povahu a závažnost uvedených přestupků tedy odvolací správní orgán hodnotí jako odpovídající běžnému porušení předmětného zákonné povinnosti, které se nijak nevymyká závažnosti předpokládané skutkovou podstatou daného přestupku. Povahu a závažnost přestupků tedy odvolací správní orgán nehodnotil ani ve prospěch ani v neprospěch obviněné, což promítl rovněž do rozhodnutí o výši pokuty.

Jako přitěžující okolnosti správní orgán prvního stupně dále hodnotil větší množství výrobků, u nichž bylo prokázáno porušení předmětné povinnosti, a dále skutečnost, že obviněná zjištěné nedostatky ve sledovaném období neodstranila. Jako polehčující okolnost zohlednil, že obviněná byla tímto inspektorátem postihována za porušení předmětné povinnosti poprvé.

Odvolací správní orgán dále zohlednil, že správní orgán nesprávně přičetl jako přitěžující okolnost, že „*obviněná při aplikaci daného ustanovení použila vlastní výklad, jehož cílem je obcházet smysl a účel zákona ve snaze obhájit svoje jednání,*“ aniž by však obviněné byl takový úmysl prokázán, jak bylo již podrobně vysvětleno výše. Tuto skutečnost rovněž promítl do rozhodnutí o výši pokuty. S přihlédnutím ke všem výše uvedeným skutečnostem odvolací správní orgán rozhodl o snížení uložené pokuty o 120.000, - Kč, tedy o uložení pokuty ve výši 350.000, - Kč, kterou považuje za přiměřenou povaze a závažnosti přestupků i všem dalším okolnostem posuzovaného případu.

Z výše uvedených důvodů proto rozhodl odvolací správní orgán tak, jak je shora uvedeno.

Nebudou-li uložena pokuta nebo náhrada nákladů řízení zaplacená ve lhůtách shora uvedených, budou vymáhány příslušným celním úřadem.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat (viz ust. § 91 odst. 1 správního řádu).

Ing. Jan Štěpánek
ústřední ředitel
České obchodní inspekce